Abstrakt

Tématem této bakalářské diplomové práce je rekonstruovaná rodina, konkrétně proces, během něhož dochází k jejímu utváření. Zejména pojednává o tom, co se během jednotlivých fází procesu děje s dětmi, jak na ně reagují a jaký to má na ně vliv. Pro zdárný vývoj dítěte, je důležité, aby byla rodina funkční a pozitivně působila na dítě. Bohužel je četnost rozvodů stále vyšší a spolu s ní roste i četnost dětí, které rozvod rodičů a utváření rekonstruované rodiny zažívají. Práce tedy záměrně začíná již rozpadem rodiny původní, k němuž může dojít buďto již zmíněným rozvodem nebo úmrtím jednoho z rodičů. Hlavní výzkumná otázka pro tuto práci tedy zněla: **Jak děti vnímaly proces utváření rekonstruované rodiny?**

Práce se zaměřuje tedy na počátek procesu utváření rekonstruované rodiny, kterým je rozpad rodiny původní. Teoretické část tedy pojednává na základě analýzy literatury a dalších zdrojů o rozvodu a úmrtí rodiče, zejména vlivem na děti a reakcemi dětí. Druhá kapitola se zabývá dopady rozvodu na jednotlivé členy, úpravou poměrů nezletilých a syndromem zavrženého rodiče. Třetí, stěžejní kapitola mapuje možné problémy při vytváření rodiny rekonstruované, začíná příchodem nového člena do rodiny a jeho vztahem s dětmi, na to navazují možné problémy vznikající při a po vytvoření rekonstruované rodiny a návrhy na jejich řešení a předcházení jim. První část práce tak vytváří teoretickou oporu pro realizaci výzkumného šetření. Výzkumná část práce byla vytvořena pomocí polostrukturovaných rozhovorů s dnes již mladými dospělými, kteří jako děti vyrůstali s nevlastním rodičem. Tato část bakalářské práce odpovídá na specifické výzkumné otázky: **Jak děti reagovaly na rozpad původní rodiny? Jaký byl vztah dětí s druhým rodičem? Jak proběhl příchod nové osoby do rodiny? K jakým problémům docházelo v rekonstruované rodině?**

Ze syntézy poznatků, získaných analýzou přepisů rozhovorů jsem zjistila některá nová zjištění, která se dosud v literatuře neobjevovala. V případě rozvodu rodičů se objevovaly náznaky programujícího rodiče, avšak ne tak, jak byl definován v literatuře, ale prostřednictvím nekomunikace s dítětem a „hrou na city“. Pravidelný vztah otce s dítětem po rozvodu byl spíše výjimkou. V literatuře se objevovalo, že nevlastního rodiče přijímá lépe dítě, které zažilo úmrtí rodiče, než rozvod rodičů. Provedený výzkum však přinesl zcela opačné zjištění, a sice, že po úmrtí matky děti nevlastní matku nepřijaly, také kvůli ní ztratily kontakt se širší rodinou. Naopak po rozvodu rodičů uváděly, že samotný vztah se nevlastním rodičem byl zcela bezproblémový. Po vytvoření rekonstruované rodiny respondenti uváděly časté postavení vlastního rodiče na straně rodiče nevlastního i v případech, kdy byly děti v právu. Výzkum přinesl nové poznatky zejména u rekonstruovaných rodin po úmrtí rodiče.